

Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi

JOURNAL OF THE NEAR EAST UNIVERSITY FACULTY OF THEOLOGY

Yıl 6, Cilt 6, Sayı 1, Bahar 2020

Onursal Editör / Honorary Editor
Prof. Dr. Ümit HASSAN (Rektör/President)

Baş Editör / Editor in Chief
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez

Editörler / Editors
Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci
Dr. Ahmet Koç

Yayın Kurulu / Editorial Board
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez

Prof. Dr. İbrahim Çapak
Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci
Doç. Dr. Ümit Horozcu
Dr. Muhammed Mücahit Asutay
Dr. Ahmet Koç
Dr. Serkan Uçan

Alan Editörleri / Field Editors
Tarih: Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez
Felsefe: Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci
Din Eğitimi: Dr. Ahmet Koç
Edebiyat: Dr. İdris Söylemez
Sanat: Dr. Zeynep Müntheha Kot Tan

Dil Editörleri / Language Editors
İngilizce: Dr. Serkan Uçan
Arapça: Dr. Muhammed Mücahit Asutay,
Farsça: Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez

Danışma Kurulu / Advisory Board
Prof. Dr. Mümtaz Ali
(International Islamic University, MALEZYA)
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez
(Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, KKTC)
Prof. Dr. Talip Atalay
(KKTC Din İşleri Başkanı, KKTC)

Yönetim Yeri / Head Office
Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

İletişim / Contact
Yakın Doğu Bulvarı, PK: 99138, Lefkoşa-KKTC
+90 392 223 64 64 (5472); ilahiyatdergi@neu.edu.tr

Baskı / Printing
Yakın Doğu Üniversitesi Matbaası/Haziran 2020

Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi yılda iki defa yayın yapan uluslararası hakemli bir dergidir. Dergide yer alan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayınlanan yazılar izin alınmadan kısmen ya da tamamen başka bir yerde yayımlanamaz.

The Near East University Journal of the Faculty of Theology is a bi-annual peer reviewed journal. All responsibility originating from articles and other texts published in the journal belongs to the author. It is not permissible to partially or entirely reproduce any text or article published in the journal.

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİNİN TARANDIĐI DİZİNLER ve VERİTABANLARI

DergiPark
AKADEMİK

Google
Scholar

İLÂHİYAT ATIF DİZİNİ

ASOS
indeks

CiteFactor
Academic Scientific Journals

İÇİNDEKİLER

EDİTÖRDEN.....5

Araştırma Makaleleri

Mustafa KILIÇ

İBN KUTEYBE'DE KIRAAT-FİLOLOJİK TEFSİR İLİŞKİSİ

(Tefsîru Garîbi'l-Kur'ân Örneği).....7

Raziye Şahiner BULUT – Hasan ÖZALP

MEŞŞÂÎ FİLOZOFLARDA İNÂYET KAVRAMI.....51

Abdurrahim GÜLER

İSLAM HUKUK METODOLOJİSİNDE DEBÛSÎ ve

GAZZÂLÎ'NİN ŞER'Î HÜKÜMLERİN DELİLLERİNE

BAKIŞ AÇILARI 95

Ahmet KOÇ – Nurullah ALTAŞ

KKTC'DEKİ YÜKSEK DİN EĞİTİMİ KURUMLARINDA ÖĞRENİM

GÖREN ÖĞRENCİLERİN BU KURUMLARI TERCİH SEBEPLERİ,

BEKLENTİLERİ ve MESLEĞE HAZIRLIK MOTİVASYONLARININ

İNCELENMESİ.....131

Sevda AKTULGA GÜRBÜZ

İMÂM SÜYÛTÎ'NİN TASAVVUF RİSALELERİNDE

YAKAZA ANLAYIŞI.....173

Ali DURUSOY

NİÇİN MANTIK.....201

Ezzat ASSAYED AHMAD

سبع حقائق مرعبة حول اتهام المسلمين بالإرهاب.....217

YAZIM KURALLARI, KISALTMALAR ve SAYFA

DÜZENİNDE UYULMASI GEREKEN KURALLAR.....249

EDİTÖRDEN

Değerli Okurlar;

Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, altıncı yılında on birinci sayısı ile yayındadır. Her geçen gün artan heyecanımızla sürdürdüğümüz bu akademik yolculukta dergimiz 2020 yılı içinde önemli ulusal ve uluslararası dizinlerde taranmaya başladı. “*İlahiyat Atıf Dizini, İdealonline, Asos Index, Academic Resource Index ve Cite Factor*” bu yıl içinde taranmaya başladığımız dizinlerdir. Ayrıca bu yıl içinde tamamlanacak olan TR Dizin izleme sürecimizin de olumlu sonuçlanmasını beklemekteyiz. Birbirinden değerli hocalarımızın ve gönüllü destekçilerimizin sayesinde bu günlere geldik. Bizlere destek veren herkese minnettarız.

Bu sayımızda kıraat, hukuk, felsefe, din eğitimi, mantık, tasavvuf ve sosyoloji alanlarında Türkçe ve Arapça olarak kaleme alınmış birbirinden değerli yedi araştırma makalesi ile huzurlarınızdayız.

Birinci makalemiz Mustafa Kılıç’a ait olup “*İbn Kuteybe’de Kıraat–Filolojik Tefsir İlişkisi (Tefsîru Garîbi’l-Kur’ân Örneği)*” başlığını taşımaktadır. Makalede yedi harf üzere nazil olan Kur’an-ı Kerim’e ait ilimlerinden biri olan Garîb’ul-Kur’an’a dair İbn Kuteybe tarafından yazılmış eserdeki kıraat farklılıkları ortaya konarak, kıraat-filolojik tefsir ilişkisi incelenmiştir.

İkinci makalemiz Raziye Şahiner Bulut ve Hasan Özalp’a ait olup “*Meşşâî Filozoflarda İnâyet Kavramı*” başlığını taşımaktadır. Tanrı-âlem ve insan arasındaki ilişkiyi kapsayan bir terim olan inayet kavramı, bu makalede Meşşai filozofları, Fârâbî, İbn Sînâ, İbn Rüşd’ün bakış açılarından okuyucuya sunulmaktadır.

Üçüncü makalemiz Abdurrahim Güler’e ait olup “*İslam Hukuk Metodolojisinde Debûsî ve Gazzâlî’nin Şer’î Hükümlerin Delillerine Bakış Açılı*” başlığını taşımaktadır. Müellif makalesinde, İslam âlimlerinin ortaya koyduğu ve geliştirdiği bir ilim dalı olan İslam hukuk metodolojisinin iki farklı ekolünün önemli temsilcileri Debûsî ve Gazzâlî’nin görüşlerini karşılaştırarak, şer’î hükümlerin delillerine dair değerlendirmelerini ele almaktadır.

Dördüncü makalemiz Ahmet Koç ve Nurullah Altaş'a ait olup “*KKTC’deki Yüksek Din Eğitimi Kurumlarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Bu Kurumları Tercih Sebepleri, Beklentileri ve Mesleğe Hazırlık Motivasyonlarının İncelenmesi*” başlığını taşımaktadır. Bu makale, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde yüksek din eğitimi veren iki kurum Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve Kıbrıs Sosyal Bilimler Üniversitesi Dini İlimler Fakültesi’nde öğrenim gören öğrencilerin bu kurumları tercih sebeplerini ortaya koymakta ve aldıkları eğitimin kendilerini öğretmenlik ve din görevlisi mesleklerinin gerektirdiği becerileri kazandırmasına yönelik katkıyı incelemektedir.

Beşinci makalemiz Sevda Aktulga Gürbüz’e ait olup “*İmâm Süyûtî’nin Tasavvuf Risalelerinde Yakaza Anlayışı*” başlığını taşımaktadır. Kişinin gaflet uykusundan uyanması anlamında bir kavram olan ve tasavvuf disiplinde sıklıkla ele alınana yakaza kavramı bu makalede, yakazayı bilgi kaynağı olarak kabul eden İmâm Süyûtî’nin tasavvuf risaleleri bağlamında incelenmektedir.

Altıncı makalemiz Ali Durusoy’a ait olup “*Niçin Mantık*” başlığını taşımaktadır. Makalede müellif, mantığın niçin gerekli olduğunu, geniş anlamda mantık tarihini, ilkçağ, ortaçağ ve yeniçağ şeklinde üç döneme ayırarak incelemekte ve çağımızdaki bilgi kirliliğinin yıkıcı etkisinin mantık ilminin eğitime dâhil edilmesiyle azaltılabileceğini ortaya koymaktadır.

Yedinci makalemiz Ezzat Assayed Ahmad’e ait olup “*Müslümanları Terörizmi Suçlamakla İlgili Yedi Korkunç Gerçek*” başlığını taşıyan Arapça makaledir. Makalede son zamanlarda sıklıkla tartışılan bir kavram olan İslamofobi ele alınmakta ve bu konuda Müslümanlara yönelik yapılan ithamlara cevaplar verilmektedir.

Bu vesileyle dergimize makale göndererek katkıda bulunan araştırmacılarımıza, dergimize gelen makaleleri büyük bir titizlik ve akademik olgunlukla değerlendiren hakemlerimize, derginin düzenli şekilde çıkmasını sağlayan yayın kurulumuza ve üniversite yönetimimize şükranlarımı sunuyorum, yeni sayıda buluşmak üzere esenlikler diliyorum.

Baş Editör

Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ